

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ

молодіжна громадська організація
«НЕЗАЛЕЖНА АСОЦІАЦІЯ МОЛОДІ»

студентське наукове товариство історичного факультету
«КОМІТЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ»

МАТЕРІАЛИ

XXXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки
в країнах Європи та Азії»**

30 листопада 2020 р.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Переяслав – 2020

Світлана Колач (Дубляни, Україна) ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	50
Тетяна Коломієць, Ганна Зябченкова (Київ, Україна) ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	52
СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ	
Магжан Адиллов, Асылхан Килишбеков (Тараз, Қазақстан) ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫ.....	54
Наталія Бондарчук (сmt. Єрки, Україна) КУЛЬТУРНЕ І ДУХОВНЕ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ У 60-70-Х РР. ХХ СТ.	55
Тетяна Вознюк (Київ, Україна) РЕФОРМА ВИЩОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ У 20 -30РР ХХ СТ.	57
Тетяна Вознюк (Київ, Україна) РОЗВИТОК «НОВОГО» СТУДЕНТСТВА У 20-30 РР. ХХ СТ. В УРСР	59
Тетяна Михайліна (Ізмаїл, Україна) СІМЕЙНО-ШЛЮБНІ ВІДНОСИНИ В СЕЛЯНСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ У РОКИ «ВІДЛИГИ» (ЗА СПОГАДАМИ МЕШКАНЦІВ ПІВНОЧІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	60
Людмила Хмельницька (Переяслав, Україна) СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОРМ ВІТАННЯ ТА СПІЛКУВАННЯ В СИСТЕМІ ТРАДИЦІЙНОЇ ГОСТИННОСТІ УКРАЇНЦІВ	62
СЕКЦІЯ: МАТЕМАТИКА	
Людмила Білан, Ольга Якимович (Бережани, Україна) ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	65
Інна Олесюк (Київ, Україна) ПІДХІД ДО ПРОГНОЗУВАННЯ ПОПИТУ ДЛЯ ЗАДАЧІ СТАТИЧНОГО РЕБАЛАНСУВАННЯ	67
СЕКЦІЯ: МЕДИЧНІ НАУКИ	
Сергій Іващенко (Київ, Україна) ПРЕВЕНТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	71
СЕКЦІЯ: МИСТЕЦТВО	
Олександра Дементенко (Київ, Україна) СПЕЦИФІКА ПРОЕКТУВАННЯ АФІШІ З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ РІЗНИХ ВИДІВ ВИДОВИЩНОГО ПЛАКАТУ.....	74
Тамара Драч (Львів, Україна) РОЗВИТОК ГНУЧКОСТІ ТЕХНІЧНИМИ ЗАСОБАМИ ТАНЦЮ-МОДЕРН	76
Віктор Михалевич (Київ, Україна) ТВОРЧИСТЬ ХУДОЖНИКІВ-КАРИКАТУРИСТІВ У ЛЬВІВСЬКОМУ САТИРИЧНОМУ ЧАСОПИСІ «ЗИЗ»	78
Яна Овсяннікова (Київ, Україна) ЕМОЦІЙНЕ СПРИЙНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПЛАКАТНОЇ ГРАФІКИ В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ	81
Марина Тимченко (Житомир, Україна) КАЛІГРАФІЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ГРАФІЧНИХ ДИЗАЙНЕРІВ	83
Марина Явгель (Київ, Україна) ГРАФІЧНІ ЗАСОБИ ІЛЮСТРУВАННЯ ЖУРНАЛУ ELLE УКРАЇНА.....	85
Наталія Ясногорська (Київ, Україна) ОРНАМЕНТ У СУЧАСНОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ	87
СЕКЦІЯ: ПЕДАГОГІКА	
Альона Ардашова (Вінниця, Україна) ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ГОТОВНОСТІ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НАСТУПНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ РУКИ ДО ПИСЬМА ДІТЕЙ СЕРЕДЬОГО ТА СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	90
Юлія Багно, Олена Сергійчук (Переяслав, Україна) СУЧАСНИЙ СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ РЕФОРМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ	92
Олександр Босий (Київ, Україна) ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДИЗАЙНЕРІВ-ГРАФІКІВ	94

Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії» // Збірник наукових праць. – Переяслав, 2020 р. – 290 с.

Материалы XXXII Международной научно-практической интернет-конференции «Проблемы и перспективы развития современной науки в странах Европы и Азии» // Сборник научных трудов. – Переяслав, 2020 г. – 290 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України,
ректор Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор исторических наук, профессор, действительный член НАПН Украины,
ректор Университета Григория Сковороды в Переяславе.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

С.М. Рик – к.ф.н., доцент;

Г.Л. Токмань – д.п.н., професор;

Н.В. Ігнатенко – к.п.н., професор;

В.В. Куйбіда – к.біол.н., доцент;

В.А. Вінс – к.псих.н.;

Ю.В. Бобровнік – к.і.н.;

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

С.М. Рик – к.ф.н., доцент;

Г.Л. Токмань – д.п.н., профессор;

Н.В. Игнатенко – к.п.н., профессор;

В.В. Куйбида – к.биол.н., доцент;

В.А. Винс – к.псих.н.;

Ю.В. Бобровник – к.и.н.;

Члени оргкомітету інтернет-конференції:

Ю.В. Бобровнік,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Члены оргкомитета интернет-конференции:

Ю.В. Бобровник,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Упорядники збірника:

Ю.В. Бобровнік,

А.М. Вовкодав.

Составители сборника:

Ю.В. Бобровник,

А.М. Вовкодав.

СЕКЦІЯ: МЕДИЧНІ НАУКИ**Сергій Іващенко
(Київ, Україна)****ПРЕВЕНТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ****Постановка проблеми**

Державна система освіти в нашій країні призначена для забезпечення якісної підготовки фахівців різних профілів, які були б спроможними під час їх професійної діяльності виконувати виробничі завдання з достатньо високим рівнем ефективності та надійності [4, 6].

Вчені, діяльність яких пов'язана з проблемами освіти і науки, приділяють велику увагу питанням обґрунтування і розробки програм підготовки спеціалістів, основаних на інноваційних технологіях [7].

Широке застосування інноваційних технологій в процесі реалізації сучасних програм підготовки спеціалістів різних профілів, безумовно, сприяє підвищенню ефективності всього навчального процесу, але передбачає й суттєве підвищення рівня інтелектуальних та емоційних навантажень на студентів в ході навчального процесу [8].

Результати аналізу як вітчизняних, так і закордонних джерел наукової інформації свідчать про те, що в багатьох країнах світу в наш час здійснюється велика кількість досліджень, що спрямовані на пошук шляхів подальшого вдосконалення системи освіти та патріотичного виховання молоді [3].

Крім того, успішне вирішення питання щодо якісної підготовки спеціалістів є вкрай важливим для забезпечення зростання темпів економічного розвитку країни та захисту її державних інтересів [1].

Не викликає сумніву той факт, що для забезпечення підвищення рівня якості професійної підготовки фахівців належить, також, застосовувати в ході навчального процесу спеціальні заходи, спрямовані на захист ментального та когнітивного здоров'я учнів [2, 9].

На жаль, питання про забезпечення підтримки належного стану здоров'я осіб молодого віку, які навчаються в закладах вищої освіти, на цей час залишається ще недостатньо вивченим [5].

Дослідженню саме цієї актуальної проблеми була присвячена дослідна робота, на основі результатів якої підготовлено дану статтю.

Мета дослідження

Мета даного дослідження полягала в тому, щоб за допомогою спеціальних методик дослідження визначити рівень ефективності застосування

програм превентивної реабілітації, адаптованих до психофізіологічного стану студентів, які навчаються в державних закладах вищої освіти, і спрямованих на збереження ресурсу їх когнітивного і ментального здоров'я в процесі навчання.

Методи й організація дослідження

Дане дослідження тривало з вересня 2019 року до вересня 2020 року. В ньому приймали участь 146 студентів різних закладів вищої освіти, що знаходяться в місті Києві та Київській області.

На першому етапі дослідження було здійснено вивчення основних показників когнітивного і ментального здоров'я залучених до проведення дослідження студентів.

На основі отриманих результатів всіх студентів розділили на пари за принципом спорідненості показників ментального і когнітивного здоров'я та сформували дві рівнозначні групи (основну і контрольну).

Після цього протягом всього періоду спостереження для студентів першої (основної) групи за умов постійного контролю показників функціонального стану застосовували спеціальні програми профілактичної реабілітації, а для студентів другої (контрольної) групи такі програми не застосовували.

На завершальному етапі дослідження провели повторне дослідження показників когнітивного і ментального здоров'я студентів обох груп та порівняли отримані результати з попередніми.

В процесі виконання даної роботи застосовували такі наукові методи: педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, методи дослідження показників когнітивного і ментального здоров'я, методи анкетування, опитування, інтерв'ю, та методи статистичної обробки отриманих даних.

Результати і дискусія

Враховуючи те, що в процесі навчання у державних закладах вищої освіти відбувається процес поступової амортизації ресурсу когнітивного і ментального здоров'я студентів, внаслідок дії інтенсивних інтелектуальних та психоемоційних навантажень в організмі студентів можуть виникати певні патологічні стани, що приводять до формування хронічних захворювань.

Особливо актуальним це є для тих студентів, які мають генетичну схильність до розвитку певних захворювань в їх організмі. За умов збереження достатньо високого рівня професійного здоров'я таких студентів розвиток захворювань може не відбутися, незалежно від генетичної схильності.

Але якщо під впливом інтенсивних навантажень, зумовлених особливостями навчального процесу, відбудеться вичерпання ресурсу когнітивного і ментального здоров'я студентів, ймовірність розвитку хронічних захворювань в їх організмі значно підвищується.

До участі в передбачених планом дослідження заходах було залучено 146 студентів старших курсів різних закладів вищої освіти міста Києва.

Спочатку провели визначення показників когнітивного та ментального здоров'я кожного студента та на основі отриманих даних сформували основну і контрольну групи (по 73 особи в кожній) на основі принципу спорідненості показників когнітивного і ментального здоров'я.

На основі результатів першого обстеження студентів було здійснено встановлення значень основних показників їх ментального та когнітивного здоров'я та отримано вихідну інформацію, потрібну для продовження спостереження за зміною цих показників.

Всі отримані дані занесли у спеціальні протоколи дослідження.

Після цього протягом всього періоду спостереження студенти основної групи проходили навчання з використанням спеціальних програм підготовки фахівців за обраними спеціальностями, адаптованими до індивідуальних показників рівня їх когнітивного та ментального здоров'я. Крім того, для студентів основної групи застосовували програми превентивної реабілітації з метою збереження ресурсу їх професійного здоров'я.

На відміну від цього, навчання студентів контрольної групи здійснювали за умов застосування стандартних навчальних програм, а спеціальні програми превентивної реабілітації для них застосованим не були.

При цьому рівні інтелектуальних та психоемоційних навантажень на студентів контрольної групі (що були зумовлені особливостями процесу підготовки спеціалістів), фактично залишалися такими ж самими, як і рівні навантажень, передбачені для студентів основної групи.

Після завершення повного періоду спостереженнями здійснили повторне визначення показників ментального і когнітивного здоров'я студентів обох груп та порівняли отримані результати з попередніми.

Порівняння результатів першого та другого досліджень показало, що рівень всіх показників ментального і когнітивного здоров'я у студентів першої (основної) групи виявився вищим, ніж рівень цих самих показників у студентів другої (контрольної) групи.

З метою наочної демонстрації результатів дослідження ми всі значення показників ментального і когнітивного здоров'я студентів обох груп розподілили на три наступні діапазони:

- 1) рівень значень вище середнього;
- 2) середній рівень значень;
- 3) рівень значень нижче середнього.

На основі даних, отриманих в ході проведення дослідження, можна встановити, що застосування спеціальних програм превентивної реабілітації для студентів може сприяти збереженню ресурсу їх когнітивного і ментального здоров'я в період навчання у закладах вищої освіти.

Отримані в ході дослідження дані представлені в наступній таблиці.

Таблиця 1.

Рівні показників когнітивного і ментального здоров'я студентів

№ з/п	Рівень показників професійного здоров'я студентів	Абсолютна та відносна чисельність студентів			
		Основна група		Контрольна група	
		Початкове дослідження	Прикінцеве дослідження	Початкове дослідження	Прикінцеве дослідження
1	Рівень значень вище середнього	15 осіб (20,5 %)	19 осіб (26,1 %)	15 осіб (20,5 %)	15 осіб (20,5 %)
2	Середній рівень значень	42 особи (57,5 %)	45 осіб (61,6 %)	42 особи (57,5 %)	43 особи (59,0 %)
3	Рівень значень нижче середнього	16 осіб (22,0 %)	9 осіб (12,3 %)	16 осіб (22,0 %)	15 осіб (20,5 %)

Як бачимо за даної таблиці, при початковому дослідженні показників ментального та когнітивного здоров'я студентів обох груп, їх рівні співпадали та кількість студентів всіх трьох категорій була однаковою.

Так, наприклад, середній рівень показників професійного здоров'я мали 42 студента з основної та 42 студента з контрольної групи. Така ж ситуація була характерною і для категорій студентів з показниками вище середніх значень та з показниками нижче середніх значень.

Але в результаті аналізу даних прикінцевого дослідження було встановлено, що в основній групі кількість студентів з високими і середніми показниками професійного здоров'я суттєво збільшилась, а чисельність студентів з показниками нижчими за середній рівень, зменшилась.

На відміну від цього, в контрольній групі чисельність студентів, що мають різні рівні показників професійного здоров'я суттєво не змінилась.

Такий ефект пояснюється тим, що застосування спеціальних засобів превентивної реабілітації студентів сприяє збереженню ресурсу їх ментального та когнітивного здоров'я.

Висновки

На основі даних, отриманих в ході виконання дослідження, можна зробити наступні висновки:

1. Високий рівень інтелектуальних та психоемоційних навантажень, пов'язаних з навчальним процесом у закладах вищої освіти, зумовлює амортизацію ресурсу ментального та когнітивного здоров'я студентів.

2. Скорочення ресурсу ментального і когнітивного здоров'я студентів в процесі їх навчання у закладах вищої освіти може призводити до виникнення в їх організмі патологічних станів, які зумовлюють розвиток хронічних захворювань.

3. Своєчасне застосування спеціальних програм превентивної реабілітації може сприяти збереженню і підтримці ресурсу когнітивного і ментального здоров'я студентів, які навчаються у закладах вищої освіти.

Література:

1. Без'язична О. В. Комплексна реабілітація осіб молодого віку після пошкоджень у відновному періоді // Слобожанський науково-спортивний вісник. 2018. № 5 (38). С. 136–140.
2. Динаміка стану здоров'я деяких категорій населення України з урахуванням регіональних особливостей його показників / під редакцією В.М. Коваленка. – К.: Оріон, 2016. – С. 32 – 44.
3. Іващенко С.М. Корекція стану здоров'я осіб молодого віку з метою поповнення людського резерву Збройних Сил України // Збірник наукових праць Головного військово-медичного клінічного центру МО України. – 2019. - № 6. – С. 24 – 32.
4. Макаренко В.М. Роль індивідуально-типологічних властивостей вищої нервової діяльності людини в успішності навчання / В.М. Макаренко, Л.П. Кириленко // Фізіологічний журнал. – 2015. – № 3. – С. 118 – 126.
5. Поляков О. А., Прокопенко Р. О., Писарчук А. В. Автоматизована система оцінки психофізіологічного забезпечення трудової діяльності працюючих осіб старшого віку: Метод. рекомендації. – К., 2007. – 15 с.
6. Черняк А.М. Характеристика психофізіологічного стану людини за показниками успішності виконання виробничих завдань / А.М. Черняк // Фізіологічний журнал. – 2017. – Т. 39, № 12. – С. 42 – 58.
7. Andersen K.L. (1982). Habitual physical activity and health / K.L. Andersen // WHO regional publications. European series. № 6, – pp. 22 – 36.
8. Ivashchenko S. System of Physical Education in Secondary Schools and Preventive Medicine in Ukraine // FIEP Bulletin, Journal of the International Federation of Physical Education. – 2018. Vol. 3. – P. 73 – 78.
9. World Health Organization (2019). Global recommendations on physical activity for health. Geneva: World Health Organization.